

відповідала б загальноновизнаним міжнародним стандартам ба, навіть більш доцільним є розроблення та прийняття окремої «Комплексної програми домедичної підготовки поліцейських Національної поліції України», яка б затверджувалась і впроваджувалась відповідним Наказом МВС України і передбачала принципи організації, мету, завдання, методи і засоби її здійснення.

Наостанок, вважаємо за необхідне затвердити у встановленому порядку обов'язкову сертифікацію поліцейських із домедичної підготовки, що у свою чергу, потребує внесення змін у пп. 46 п. 4 «Положення про Національну поліцію».

Висновки. Таким чином, наразі в Україні нормативно-правова база проведення домедичної підготовки поліцейських не відповідає вимогам узгодженості норм законів та слабкій практичній реалізації. Тому видається актуальним завданням внесення відповідних змін до закону України «Про Національну поліцію», «Положення про Національну поліцію», «Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України» та розробка нового нормативно-правового акта, зокрема, «Комплексної програми домедичної підготовки поліцейських Національної поліції України», яким були б урегульовані питання, пов'язані із організацією і проведенням такої підготовки поліцейських.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 08.04.2020).
2. Про затвердження Положення про Національну поліцію : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-п> (дата звернення: 08.04.2020).
3. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : Наказ МВС України від 26.01.2016 № 50 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16> (дата звернення: 08.04.2020).
4. Про екстрену медичну допомогу : Закон України від 05.07.2012 № 5081-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17> (дата звернення: 08.04.2020).

Отримано 10.04.2020

УДК [316.354:351.74](477.54)

СЕРДЮК О. О.,

кандидат соціологічних наук, доцент,
заступник завідувача науково-дослідної
лабораторії з проблем протидії злочинності
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/00000000257336432>;

МАРКОВСЬКА Г. О.,

доктор філософії, старший викладач кафедри
кримінології Англія Раскін Університету, Кембридж, Великобританія

ОЧІКУВАННЯ ГРОМАДЯН ВІД ПОЛІЦІЇ: ЯКІ ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ ФОРМУВАТИ У ПРАВООХОРОНЦЯ

Представлено дані дослідження «Публічна безпека та довіра до правоохоронних органів» щодо очікувань громадян від правоохоронних органів та професійних якостей правоохоронців, які повинні формуватися у процесі їх підготовки.

Ключові слова: соціологічне опитування, очікування, професійні якості.

Харківським національним університетом внутрішніх справ (науково-дослідною лабораторією з проблем протидії злочинності) щорічно, з 2013 року, проводиться моніторингове дослідження «Публічна безпека та довіра до правоохоронних органів». Дослідження здійснюється спільно із Соціологічною асоціацією України, Головним управлінням Національної поліції в Харківській області, Харківською обласною державною адміністрацією, за підтримки Консультативної Місії Європейського Союзу, у рамках регіональної Програми забезпечення публічної безпеки і порядку та протидії злочинності на території Харківської області та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Харківської області на 2021 – 2027 роки [1]. Дослідження проводиться у формі опитування віч-на-віч та інтернет-опитування. Особливістю методології опитування є використання відкритих запитань для визначення місцевих проблем з захистом правопорядку та очікувань громадян від правоохоронних органів. Саме очікування громадян є джерелом інформації щодо професійних якостей правоохоронців, які повинні формуватися у процесі їх підготовки. Відповіді на запитання «Чого Ви очікуєте від місцевих правоохоронних органів?», за даними опитування віч-на-віч та інтернет-опитування 2019 р. наведені у таблиці 1 та 2.

Таблиця 1

Розподіл відповідей на запитання «**Чого Ви очікуєте від місцевих правоохоронних органів?**» Дані опитування віч-на-віч 2019 р. Відповіді згруповано (відсоток від усіх)

Очікування 2019 опитування віч-на-віч	м. Харків	Райони Харківської області	Харківська область у цілому
Нічого	3,39	0,17	1,25
Роботи, виконання обов'язків	5,98	7,47	6,97
Боротьба зі злочинністю (протидія, розслідування, розкриття, притягнення, та конкретні злочини)	8,05	4,29	5,56
Справедливості та порядку	4,79	4,63	4,68
Співпраці та взаємодії з населенням	2,33	3,28	2,96
Швидкого реагування	3,32	2,64	2,87
Захисту, охорони, допомоги	1,86	2,70	2,42
Покращення діяльності (більше, краще, сильніше; дій, результатів, змін)	2,73	1,59	1,97
Некорумпованості, чесності правоохоронців (щоб не брали хабарі)	1,80	1,32	1,48
Патрулювання	0,86	0,61	0,69
Комунікативні якості правоохоронців (ввічливість, людність, розуміння, повага)	0,80	0,37	0,52

Таблиця 2

Розподіл відповідей на запитання «**Чого Ви очікуєте від місцевих правоохоронних органів?**» Дані інтернет-опитування 2019 р. Відповіді згруповано (відсоток від усіх)

Очікування 2019 Інтернет-опитування (Web)	м. Харків	Райони Харківської області	Харківська область у цілому
Нічого	4,83	5,78	5,18
Роботи, виконання обов'язків	21,63	21,53	21,19
у т.ч. роботи	9,03	10,19	9,53
у т.ч. виконання обов'язків	12,60	11,34	11,66
Боротьба зі злочинністю (протидія, розслідування, розкриття, притягнення, та конкретні злочини)	33,21	18,48	20,93

у т.ч. боротьба, протидія	8,02	6,00	5,63
у т.ч. розкриття, розслідування	2,80	2,03	2,33
у т.ч. притягнення до відповідальності	2,29	2,47	2,06
у т.ч. попередження, профілактика	1,91	1,37	1,51
у т.ч. наркотики	7,25	2,56	3,77
у т.ч. алкоголь	4,45	1,68	2,19
у т.ч. майнові злочини	3,69	0,88	1,60
у т.ч. дорожній рух	1,40	0,62	0,82
у т.ч. неповнолітні	0,76	0,75	0,75
у т.ч. хуліганство	0,64	0,13	0,26
Захисту, охорони, допомоги	11,32	15,39	13,56
у т.ч. захисту	6,87	9,22	7,86
у т.ч. допомоги	2,93	3,71	3,47
у т.ч. охорони	1,53	2,47	2,23
Справедливості та порядку	5,09	10,06	9,34
у т.ч. порядку	3,44	6,66	6,39
у т.ч. справедливості	1,65	3,40	2,95
Швидкого реагування	10,31	8,20	8,58
Покращення діяльності (більше, краще, сильніше; дій, результатів, змін)	9,41	9,53	6,98
Некорумпованості, чесності правоохоронців (щоб не брали хабарі)	4,33	4,46	3,77
Патрулювання	6,74	2,43	3,54
Комунікативні якості правоохоронців (ввічливість, людність, розуміння, повага)	2,42	1,68	1,83
Співпраці та взаємодії з населенням	1,27	2,07	1,44

Серед очікувань від правоохоронних органів переважають очікування «роботи і якісного виконання своїх обов'язків» (7 % віч-на-віч та 21 % Web) та «боротьби зі злочинністю» (6 % віч-на-віч та 21 % Web) в т.ч. протидії, розслідування, розкриття, притягнення до відповідальності, та протидії конкретним злочинам. Дещо менш виражені загальні очікування «справедливості та порядку» (5 % віч-на-віч та 9 % Web) та «захисту, охорони, допомоги» (2 % віч-на-віч та 14 % Web). Серед більш конкретних очікувань переважають очікування «швидкого реагування на виклики громадян» (3 % віч-на-віч та 9 % Web), «Співпраці та взаємодії з населенням» (3 % віч-на-віч та 9 % Web), загального «Покращення діяльності» (2 % віч-на-віч та 7 % Web) та «Некорумпованості, чесності правоохоронців» (1,5 % віч-на-віч та 4 % Web). Серед конкретних очікувань слід окремо виділити бажання налагодження патрулювання (1 % віч-на-віч та 4 % Web).

Результати дослідження показують першочергову важливість формування двох груп професійних якостей правоохоронця: 1) безумовне дотримання законності при виконанні професійних обов'язків у ході боротьби зі злочинністю та реагуванні на виклики, 2) комунікативних якостей при взаємодії з населенням.

Список бібліографічних посилань

1. Сердюк О. О., Базима Б. О. Публічна безпека та довіра до правоохоронних органів 2019 : За результатами досліджень 2013–2019 років, проведених у Харківській області : наук. звіт / вступ. слово Д. В. Швець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Голов. упр. Нац. поліції в Харків. обл. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2019. 228 с.

Отримано 04.05.2020

